

† Lov og Evangelium

NR. 2

FEBRUAR 2015

51. ÅRGANG

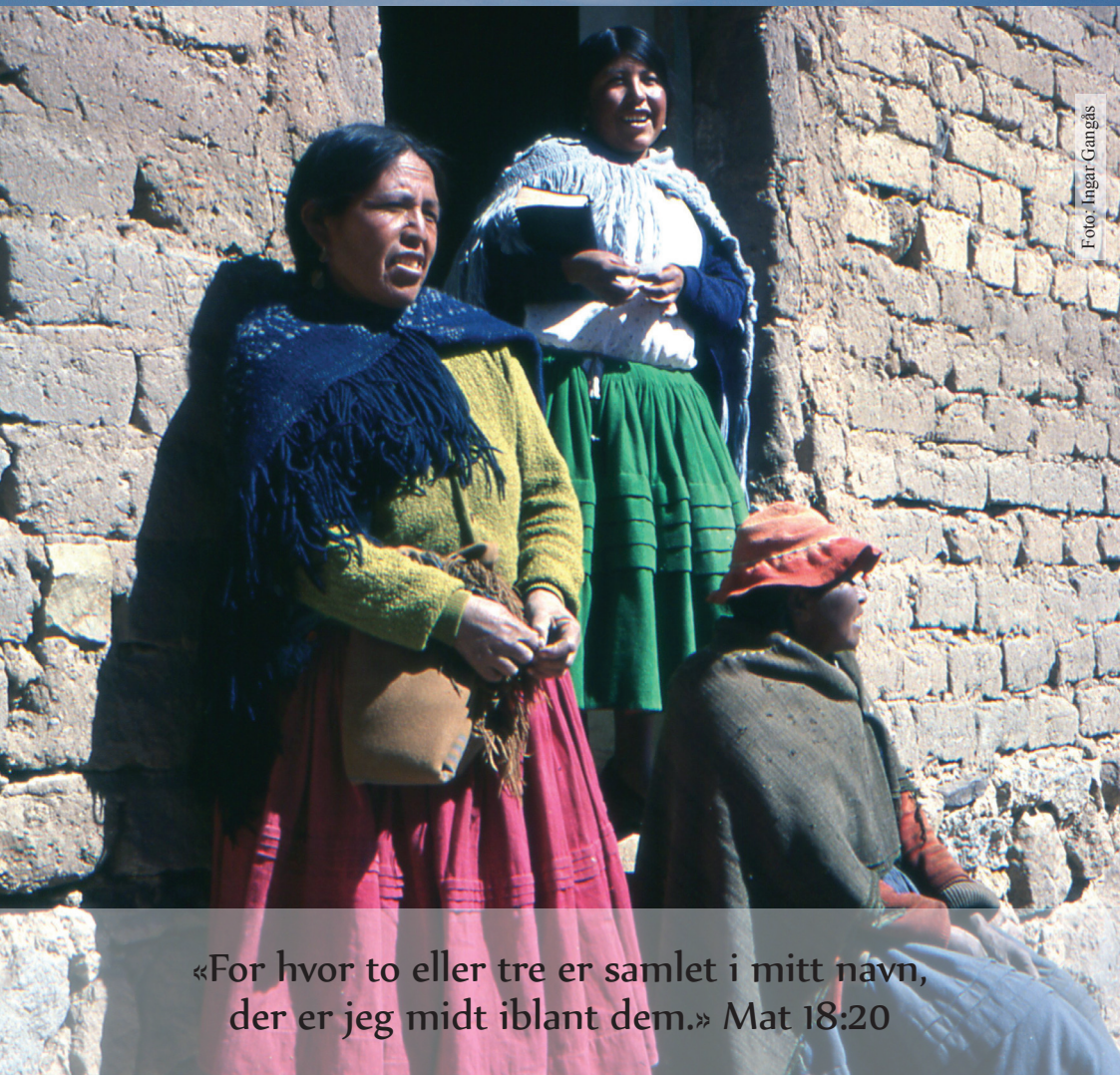

Foto: Ingar Gangås

«For hvor to eller tre er samlet i mitt navn,
der er jeg midt iblant dem.» Mat 18:20

Oppbyggelig blad på evangelisk, luthersk grunn

BLADET LOV OG EVANGELIUM

utgis av Norsk Luthersk Lekmannsmisjon.
Det er gratis og kommer med 10 nummer i året.
Frivillige gaver kan sendes kasserer i NLL.

Ansvarlig for bladet: Redaktør Ingar Gangås
Redaksjonsråd: Per Bergene Holm,
Dag Rune Lid og Ragnar Opstad
Layout: Kristian Gangaas

Abonnement, oppsigelse og adresseforandring
sendes ekspedisjonen v/Magne Ekanger,
Rolfesnesvegen 892, 5420 Rubbestadneset
Tlf. 53 42 92 14 / 412 45 598
E-post: magne.ekanger@haugnett.no

NORSK LUTHERSK LEKMANNSMISJON

ble grunnlagt i 1963 av venner av den luthersk-
rosenianske forkynnelse, og ønsker å forkynne
Guds ord i skrift og tale både i Norge og ute
på misjonsmarken. NLL støtter den lutherske
kirken i Moldova og luthersk litteraturarbeid i
Bolivia og Peru.

Formann: Reidar Heian, Daleneveien 175,
3158 Andebu. Tlf. 33 44 14 19 / 414 95 526
E-post: reidunar_heia@hotmail.com

Sekretær: Ingar Gangås, Følstadvegen 135,
7690 Mosvik. Tlf. 74 06 46 50 / 901 51 234
E-post: ingar.gangas@live.no

Kasserer: Kari Mangelrød, Fossnesveien 13 B,
3160 Stokke. Tlf. 33 11 24 05 / 915 58 562
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193
Dansk bankgiro: (4665) 10639360
Svensk postgiro: 178 84 80-0

BIBELSKOLEN PÅ FOSSNES

ble grunnlagt i 1992, og eies og drives av NLL.
Skolen har både halvårig og ettårig kurs.

Skolen ønsker å formidle tillit til Guds ord
og spørre etter de gamle stier (Jer 6:16), samt
fremme arven fra lekmannsbevegelsen og våre
lutherske lærefedre.

Adr.: Fossnesveien 13 B, 3160 Stokke
Tlf. 33 33 89 00 – Fax 33 36 56 65
E-post: bibelskolen@nll.no

Bankgiro: 3000 22 26193

Rektor: Per Bergene Holm, Holmveien 20,
3282 Kvelde. Tlf. 995 09 060
E-post: pbholm@online.no

INTERNETT: www.nll.no

De helliges samfunn

Det måtte være i 1984, på et av mine første besøk blant aymaraindianerne på høgsletta, nord i Bolivia. Landsbyen Ayamaya, som ligger på knapt 4 000 meters høyde, hadde bedt om besøk. De ville gjerne høre evangeliet. Den enkle jordkirken var bygd på dugnad. Golvet var av hardtrampet jord, ei 200 liters tønne fungerte som talerstol, og det var bare noen få planker til å sitte på. Jeg husker godt den kalde trekken igjennom de små vinduene, som manglet glass, og jeg ser ennå for meg alle ponsjoene og pleddene som indianerne hadde kastet rundt seg for å holde varmen.

Evangelist Rafael Veizaga hadde forkynt Guds ord for dem. I møtet ble noe sagt på spansk, men for det meste gikk det på aymara. Spansk forsto jeg en del av, men ingenting av det som ble sagt på aymara. Men jeg merket Åndens nærvær.

Det gikk noen år, og det var under et nytt besøk – i påsken. Vi var kommet til skjærtorsdag og nattverdstunden. Evangelist Eliseo Castañeta forrettet. Den Hellige Ånds nærvær var spesielt sterk. Jeg kan aldri glemme det. Da gikk det opp for meg hva de helliges samfunn er. Jeg har aldri glemt det siden...

La oss ikke forsømme «apostlenes lære, samfunnet, brødsbrytelsen og bønnene»! (Apg 2:42)

Ingar Gangås

Forsidebilde

Aymaraindianere utenfor kirken i Ayamaya, Bolivia, 1990.

Hvor to eller tre er forsamlet i mitt navn

Av Per Bergene Holm

De helliges samfunn, troende samlet i Jesu navn og om hans ord, er en Guds ordning og ikke noe menneskelig påfunn. Gud har knyttet særlige løfter til denne samlingen om hans ord.

Etter sedvane

Selv gikk Jesus «etter sin sedvane» i synagogen på sabbatsdagen (Luk 4:16). Det var altså noe Jesus gjorde hver eneste sabbat. Ifølge Guds ord var sabbaten «en hellig sammenkomst» (3Mos 23:3). Det var ikke bare en hviledag fra ukens mange gjøremål, men det var også i høyeste grad en dag for å samles om Herrens ord, til bønn, takk og lovprisning. Det betyr ikke at man ikke også kan og bør samles om Guds ord ellers i uken. I den jødiske synagogen kom man sammen hver dag, etter mønstre fra tempelgudstjenesten, til morgenbønn, middagsbønn og kveldsbønn. Men det var ikke like lett for alle å komme til disse samlingene, nettopp på

grunn av det daglige arbeidet. Men tidspunktene ble likevel tatt imot som en guddommelig anvisning, også for den enkeltes personlige andaktsliv i hjemmet og i lønnkammeret. Når man selv ikke kunne samles med de andre, deltok man likevel i skriftlesningen og bønnene hjemme. Daniel praktiserte dette, selv om det kom i motsetning til kongens forordning: «Så snart Daniel fikk vite at skrive var satt opp, gikk han inn i sitt hus. Der hadde han i sin sal åpne vinduer som vendte mot Jerusalem. Og tre ganger om dagen bøyde han sine knær om bønn og lovprisning for sin Guds åsyn, aldeles som han før hadde gjort» (Dan 6:11). Kong David hadde samme sedvane: «Kveld og morgen og midt på dagen vil jeg klage og sukke, så hører han min røst» (Sal 55:18).

Fast samlingsdag

De første kristne fortsatte med denne praksisen, i forvisning om at det var en

Innhold, februar 2015

De helliges samfunn. Av Ingar Gangås	side 2
Hvor to eller tre er forsamlet i mitt navn. Av Per Bergene Holm	side 3
Øvelse i gudsfrykt. Av Lars Eritsland	side 5
De kom ikke inn til bryllupet. Av Lars Fossdal	side 6
Troens gode strid. Av Georg Steinberger	side 9
Møtekalender.	side 11
Våre lamper slokner (14). Av J. F. Løvgren	side 12
Med nød for aymaraindianerne. Intervju med Eliseo Castañeta.	side 14
Nytt fra Bibelskolen.	side 20

guddommelig ordning (Apg 2:42;46). Men søndagen ble nå den store felles samlingsdagen i stedet for sabbaten, og det var heller ikke noe eget påfunn, men en guddommelig ordning av Jesus selv. På denne dagen, den første dag i uken, «kom Jesus og stod midt i blant dem og sa til dem: Fred være med dere!» (Joh 20:19). En uke senere (åtte dager etter den tids regnemåte, fordi man talte med den første dagen), det vil si på den første dag i uken, var disiplene igjen inne. Vi leser ikke om at Jesus har møtt noen av disiplene i mellomtiden. Men nå var de samlet, og Jesus står igjen midt i blant dem, etter sitt eget løfte (Joh 20:26).

Tomas nevnes spesielt ved disse to møtene. Den første gangen står det at «Tomas var ikke sammen med dem *da Jesus kom*» (Joh 20:24). Det er alvorlig å holde seg borte fra de helliges samfunn, det er ett og det samme som å holde seg borte fra Jesus, for han har jo selv lovet å være der hvor de troende kommer sammen i hans navn. Den andre gangen står det: «og Tomas var med dem» (Joh 20:26). Det ble redningen for Tomas. Han fikk møte Jesus og det ble ham til fornyet tro og frelse. Skriften formaner oss: «La oss ikke holde oss borte fra vår egen forsamling, slik noen har for vane» (Heb 10:25).

Samling i hjemmet

Vi kan nok ha andakt i våre hjem, om vi er forhindret fra å samles med de andre, men er det tale om å holde seg borte også når en har mulighet til å samles med de andre, så vitner det om at noe er galt i ens gudsliv. Og da holder en seg ikke

bare borte fra de andre troende, men en holder seg borte fra Jesus selv. Det ser vi så tydelig med Tomas. Det individuelle andaktsliv er aldri et alternativ til de helliges samfunn, men alltid et supplement, og er etter sitt vesen også et usynlig samfunn med alle de hellige som samles (jf. Daniel). Der samfunnet med de hellige brytes, vil også det individuelle andaktslivet og gudslivet lide skade.

Når plassen står tom

Når vi samles til måltid i hjemmet vårt, er det naturlig at alle har sin plass ved bordet. Om et av barna mangler, henter vi det, for vi hører sammen. Skulle et av barna holde seg borte med vilje, så forstår vi at noe er galt. Da må vi oppsøke det og samtale med det. Kanskje er det uoverensstemmelser mellom noen av barna, kanskje er det noe annet som er galt. Dette kan vi ikke la ligge, men det må oppklares, forsoning og samfunn må gjenopprettes. Alt annet er umulig i en familie. Slik er det også i de helliges samfunn. Når din plass står tom, vitner det om at noe er galt, enten i ditt forhold til Herren selv eller i forhold til brødrene. Det må ordnes opp, ellers kan det gå deg evig galt (jf. Mat 5:23-26).

Du som er hyrde og bror, og ser at en i forsamlingen uteblir fra samlingen om Guds ord, bærer her et veldig ansvar. Det er ikke bare lammet selv som har ansvar når det begynner å holde seg i utkanten av flokken, eller til og med går bort fra flokken. Da er det hyrdens ansvar å oppsøke lammet, ta seg av det og lede det tilbake. Ja, det er enhver troendes ansvar å ha en slik omsorg for brødrene. L&E

Øvelse i gudsfrykt

Av Lars Eritsland

– *Øv deg i gudsfrykt!* (1Tim 4:7)

Øvelsen er en viktig del av vårt liv. Uten den kommer vi ingen vei med våre evner og interesser. En berømt musiker skal ha sagt: «Lar jeg være å øve én dag, merker jeg det selv. Lar jeg være å øve to dager, merker mine venner det. Og lar jeg være å øve i tre dager, merker det store publikum det».

Den som er blitt født på ny, har fått lyst til å gjøre Guds vilje og leve ham til ære. Men det vil ikke lykkes uten gjennom øvelse. Og derfor sørger Gud i sin nåde for at du skal ha rikelig adgang til å «trene». Det er av den grunn han lar deg leve nettopp i de forhold du lever under. Du skal lære en lekse der. Er det selvfornektelsens lekse du holder på med? Eller er det tålmodighet du skal øves i? Ydmykhet, kanskje? Det er sikkert alt dette og mere til. Det er for øvelsens skyld de samme prøvelsene kommer igjen dag etter dag. Trening beror på gjentakelse.

Ja, men jeg kommer ingen vei, klager du. Tap ikke motet! Øvelse er ikke en serie med fullkomne resultater. Det er en kamp for å nå litt lenger i dag enn i går og enda litt lenger i morgen. Men for hvert lite fremskritt du gjør, får du se klarere hvor mye som står igjen, for at du ikke skal slå deg til ro, men øve videre.

Glem så ikke at du får stå i nåden også med din øvelse i gudsfrykt. For

det første: Du får begynne hver dag på ny igjen med rent blad. Alle dine feilgrep sletter han ut. Og dernest: Gudsfryktens hovedfag er å gå til Jesus med alt. «Uten meg kan dere intet gjøre», sa han. Det er ham som er gudsfryktens hemmelighet (1Tim 3:16).

*Fra andaktsboken
«Mesteren er her»*

Før og nå

Fortelling av Mia Hallesby

En ung pike var blitt omvendt. En dag spurte presten henne:

– Var du en synder før denne forandring foregikk med deg?

Hun svarte «ja».

– Men hvordan er det nå, er du fremdeles en synder?

– Ja, det er sikkert, svarte hun.

For å prøve henne spurte presten:

– Men hva er da egentlig forskjellen på deg før og nå?

Hun tenkte seg litt om. Så svarte hun:

– Jeg tror forskjellen er den at før var jeg en synder som løp *etter* synden. Men nå er jeg en synder som løper *fra* synden.

Det var et riktig godt svar.

Mia Hallesby.

*Fra «300 fortellinger»,
Indremisjonsforlaget, 1946*

De kom ikke inn til bryllupet

Av Lars Fossdal

Du har sikkert vært innbudt til et bryllup. Fra da av var bryllupet stadig i dine tanker. Du noterte ned datoen eller la innbydelsen på et synlig sted for at du ikke skulle glemme dagen. I tiden fremover planla du for å kunne være rede til festen.

Du tenkte på klærne. Er de rene? Må jeg ha nye klær? Også håret tenkte du på, om du måtte til frisør. I så fall måtte time bestilles. Du hadde også omtanke for andre; ektefelle, barn, far og mor, den skrøpelige tante Klara m.fl. Det var så viktig at alt kom på plass til rette tid, og at dere alle var rede til bryllupet.

Du som ble frelst en gang, kjenner til at det var slik for deg den gangen du kom til tro på Jesus. Du var innbudt til bryllup i himmelen. Gleden var stor. Du sang på sanger som: «Jeg er frelst, å for en nåde, nåde over nåde», «Han søkte meg i nåde som gikk på syndens vei, han fant meg trett og såret og bar meg hjem til seg» og «Eg er ein gjest i verda, på reis som framand her». Du fikk også nød for de andre, at de også måtte bli frelst. Du ba Jesus om å bruke deg. Det «brant» i deg.

Du våket, det jordiske ble ikke så viktig lenger. Du søkte Guds rike først – du fylte deg med Ordet, og du lot deg lede av det i din hverdag. Du var redd det skulle komme noe mellom deg og Jesus, slik at du ikke var rede til å møte ham. Ordet bar frukt i ditt liv – som var omvendelsen verdig. Du var rede. Men

hvordan er det i dag, brenner det fremdeles?

Jesus sier oss i en lignelse (Mat 25:1-13) hvordan det skal være når han kommer for å hente sine til himmelen. For det første skal det være natt og søvnens tid. For det andre skal mange av de innbudte ikke komme inn til festen.

Det var ikke fordi verten hadde trukket innbydelsen tilbake, eller at bryllupet var utsatt på ubestemt tid. Nei, de kom ikke inn fordi de gikk tomme for olje. Herren kjente dem ikke (v.12).

Det var ti jomfruer som ventet på brudgommen. De var rede, våkne, i sine beste klær og med lampene tent. De ventet, mens omverdenen var opptatt med sitt – det som hørte denne forgjengelige verden til.

De innbudte ventet. Hvorfor kom ikke brudgommen? Mørket seg på, det gikk mot natt. Sønnen kom snikende. Det ble problemer med å holde seg våken. Til slutt tok sønnen dem alle, en etter en. Det er behagelig å sove, ofte fredfullt. En slipper å våke, en slipper å fylle seg med «olje». En slipper omsorgen for sin egen sjel og andres sjeler. Det er ingen strid lenger, alt er like godt.

Natten skal bli så mørk som den aldri har vært før. Så ble ikke de dagene forkortet, ble ingen frelst, sier Skriften.

Midt på natten, på den mest ubeleilige tid, lød det et rop: «Se, brudgommen kommer! Gå ham i møte!» Da

våknet alle. Nå gjaldt det å være klar, om en skulle bli med inn til bryllupet! Alle ti begynte å stille i stand lampene sine. Veken måtte renses og trekkes litt opp, og det måtte fylles på olje.

Fem av dem hadde tatt med seg en ekstra kanne med olje. Det gjorde de for sikkerhets skyld. De måtte ha et «lager», for det kunne ta tid før brudgommen kom. Nå fylte de lampa med olje fra kannen, og den skinte klart. Da var de rede til å gå inn i bryllupssalen, til festen og gleden.

Hva er oljekanna bilde på? Den var jo så avgjørende. Det var kannen med olje som skilte de innbudte i to flokker. I v.12 står det, og merk deg: Brudgommen kjente ikke de som ikke var rede. Oljen er et bilde på at Herren kjenner dem som er rede til bryllupet. Et kjennskap er alltid gjensidig. Kjente Herren de fem kloke jomfruerne, så kjente også de fem brudgommen sin.

Det er vårt forhold til Ordet/Skriften som avgjør om Herren kjenner oss eller ikke. De fem kloke hadde fylt seg mye med Guds Ord, og gjennom det hadde de et rikt kjennskap til Herren. Herren kjentes ved disse. De hadde levd godt med Gud. De hadde søkt Guds rike først – Ordet og de helliges samfunn. Kjennskapet kan ikke måles etter hvor mange timer en leser i Bibelen, men at en lærer Herren å kjenne gjennom det en leser, og på denne måte får et stort kjennskap til Herren. Dette kjennskapet til Herren, var der fremdeles. Det kom dem nå til hjelp. Lampa lyste opp igjen. De var rede og ble med brudgommen inn til bryllupet. →

Kjenner du noen

som vil ha glede av å motta «Lov og Evangelium»? Bladet er gratis og kommer med 10 nummer i året.

Hensikten med det er først og fremst oppbyggelig, det vil si at vi gjerne vil dele Guds ord med våre lesere. Det er mange ord og mye informasjon i vår tid, men liten plass for og lite stillhet til det som betyr mest: å høre og lese Guds ord til frelse!

Det er med stor sorg vi ser på den stadig økende verdsliggjøring og ugudelighet i vårt kjære fedreland!

Dersom du vil gi bladet til noen du kjenner, send navn og adresse til ekspedisjonen:

Lov og Evangelium
v/Magne Ekanger,
Rolfesnesvegen 892,
5420 Rubbestadneset,
på sms: 412 45 598
eller e-post:
magne.ekanger@haugnett.no

Så vil han sende disse personene et nummer av bladet, med vedlagt brev og spørsmål om de ønsker å bli abonnenter. Vi har inngått svarsendingsavtale med Posten som gjør at de som ikke vil motta bladet videre, kan returnere svarbrevet, uten at det koster dem noe.

Verre var det for de fem andre. De hadde antakelig brukt liten tid i lønnkammeret med Bibel og bønn, og nedprioritert de helliges samfunn. Det var annet som hadde vært viktigere for dem. De hadde levd på et minimum av kunnskap og kjennskap til Herren. Men ved dette minimum hadde de hatt del i livet. Lampa hadde «brent». Herren hadde kjent dem som sine.

Men nå, etter å ha sovet en tid, tok dette kjennskapet slutt. Det viste seg ved at deres lamper sluknet. De hadde forlatt den første kjærlighet og de første gjerninger.

Ved ropet «brudgommen kommer», våknet disse også og så sin sanne tilstand. Lampene holdt på å slukne. De var gått tom for olje (kjennskapet til Herren, og hans kjennskap til dem). Det var virkelig krise, og det når det gjaldt som mest. De måtte avsted for å kjøpe olje hos kjøpmennene (Skriften/Ordet). Og mens de gikk for å kjøpe olje, kom brudgommen. Disse fem kom da til en stengt himmeldør. De kom ikke inn til bryllupet. Brudgommen kjente dem ikke.

Hvordan er det med deg? Har du sluttet å prioritere Guds rike først? Forsømmer du Ordet? Lever du i strid med Ordet? Lever du på et minimum av Guds Ord? Ordet får ikke lenger drive deg til sannhetens erkjennelse, til daglig omvendelse – til nåden. Nåden er ikke lenger en kraft fra Gud til å si synden farvel for å leve et hellig liv for Herren. Nåden er blitt en sovepute til syndenes tillatelse. Nøden for de andre er også borte. Du ble så trett av kamp

og strid, at det beste var å gi etter for søvnen. Så sluknet lampen.

Nå advarer Jesus deg med denne lignelsen. Om du ikke får olje på lampen igjen, blir du stående utenfor himmelen.

Ordet er en lykt for vår fot og et lys på vår sti. «Hele Skriften er inspirert av Gud og nyttig til lærdom, til overbevisning, til rettleiding, til opptuktelse i rettferdighet, for at Guds menneske kan være fullkomment, satt i stand til all god gjerning» (2Tim 3:16-17).

De som drikker av Ordet, drikker av en kilde som veller frem til evig liv og salighet, tross søvn og natt. De blir med inn til bryllupet, takket være Ordet. Forsømmer du Ordet, da forsømmer du det eneste midlet som kan vekke deg opp fra syndesøvn, omvende og frelse deg, virke et hellig liv i deg og bevare deg slik at du har olje på lampa.

Når du prioriterer bryllup her i tiden så sterkt, skulle det da ikke være enda viktigere å prioritere bryllupet i himmelen?

Hvem av disse innbudte er du lik? Enten er du lik de fem kloke eller så er du lik de fem dårlige jomfruene.

Ennå lyder det fra Guds Ord: Gå til kjøpmennene (Skriftene) og kjøp uten penger og uten betaling, vin og melk.

Våk, for du vet ikke dagen når han kommer for å hente sin brud.

Søk først Gud rike!

Troens gode strid

Av Georg Steinberger

Av alle Den Hellige Skrifts sannheter er det vel ingen som i den grad er skjult for Guds barn som den at vi i Kristus har en full befrielse fra alle våre fiender og derfor også en fullstendig seier over dem. Jesus *har* vunnet over alle våre fiender. Han har seiret over dem alle.

- Vi er løst fra *syndeskylden*, for Guds lam har fullbrakt et skyldoffer (Jes 53:10) og betalt vår gjeld.
- Vi er løst fra *sydens makt*, for vi er døde fra synden med Kristus og ved Hans Ånd satt over i en annen livssfære (Rom 6:6 og 8:2).
- Vi er løst fra *mørkets herredømme*, for hvor synden har mistet sin makt, er også djevelens herredømme gjort ende på (Kol 1:13).
- Vi er blitt fri fra *den onde samvittigheten*, for Kristi blod har rensset vår samvittighet fra døde gjerninger (Heb 9:14 og 10:22).
- Vi er blitt fri fra *dødsfrykten*, for Kristus har gjort ham maktesløs som har dødens velde, og dermed befridd alle dem som på grunn av dødsfrykt var under trelldom hele sin livstid (Heb 2:14-15).
- Vi er fridd ut fra *den kommende vrede* (1Tes 1:10), for vi står ikke lenger under vreden, men under nåden (Joh 3:36).
- Vi er fridd ut fra *den kommende dom*, for vi er Lammets eiendom (Joh 5:25 og Åp 20:11-15).

Jesus har tilegnet oss en fullkommen frihet. Hans tjener, Paulus, formaner oss derfor til å stå fast i denne friheten og ikke igjen la oss legge under trelldommens åk (Gal 5:1).

Vi kan og skal ikke selv tilkjempe oss friheten, men gå inn i den frihet som Jesus har tilkjempet oss.

Det er i sannhet ikke bibelsk, og det vitner om en mangelfull forståelse av Kristi verk, når man sier til unge kristne som nettopp har kommet til troen på syndenes forlatelse: «Nå må du kjempe, stride og forsvare deg til det ytterste, for nå er du i krig med synden, djevelen, verden og kjødet». Er det sant? Skal jeg virkelig selv igjen ta opp kampen med disse fryktelige maktene? Betyr forløsningen ikke annet enn tilgivelse for synden og så en kamp på liv og død, en kamp mot fiender jeg allerede vet er for sterke men som jeg må beseire, slik at jeg ikke står tilbake med noe annet enn et dødstrøt hjertes fortvilede rop: «Jeg elendige menneske, hvem skal fri meg?» Har da Guds Sønn ikke oppnådd mer ved sitt store verk i Getsemane og på Golgata? Klarer ikke Kristi blods kraft å dekke meg for mine fiender? Skal jeg tross forløsningen forbli en fange som først ved døden kan bli fri for de bånd og lenker som trykker og engster meg dag og natt mens jeg er her på jorden? Akk, da er jeg det elendigste av alle mennesker. Jeg hadde ventet en full for-

løsning ifølge Guds ord, og nå skal jeg likevel leve mitt liv i lenker? Jeg har i mange år lengtet og tørstet etter frihet, og nå skal jeg likevel være syndens trell? Jeg har dag og natt lengtet etter ro og fred, men nå skal uro og ufred være min lodd? Er det virkelig sant?

Nei og atter nei! Det er ikke sant! Gud være lovet, striden er utkjempet og seieren er vunnet, syndens makt er brutt, frihet og fred er gitt oss ved forløsningen som Kristus har fullbrakt. Min oppgave er kun å motta denne fullkomne frelse i barnlig tro og å betrakte meg selv som en som er frelst og frigjort, slik at jeg som Zinzendorf kan si til djevel, synd, kjød og verden: «Jeg har ikke noe mer med deg å gjøre, og du ikke noe mer med meg å gjøre!» Dette er troens gode strid – og den har seieren.

Hvor man derimot *selv* kjemper og strider, er det en kjedelig kamp, og den kan bare lide nederlag. Av oss selv formår vi nemlig ikke noe som helst mot en eneste synd, selv ikke den minste. Vi må ta imot den seier som Kristus har tilkjempet oss dersom vi vil ha seier. Det er derfor ganske falskt å be som dette: «Herre, forløs meg fra synden og fra alle mine lenker!» Du kan be slik så lenge du vil, men du blir ikke bønnhørt og hjulpet, for Kristus har allerede bønnhørt og hjulpet deg. *Forløsningen er skjedd, du skal kun tro på den. Seieren er vunnet, du skal kun motta den.*

Å motta seieren betyr at du har en livsførsel som den som allerede har seiret. På samme måte som Josafat

(2Krøn 20). Han lot hæren istemme seierssangen over hedningene, selv om de fremdeles stod overfor ham, rustet til krig. Eller som David som ropte til Goliat: «I dag skal Herren gi deg i min hånd, og jeg skal slå deg og hogge hodet av deg!» På samme måte oppførte Jesus seg da han stod ved Lasarus' grav. Han løftet sine øyne mot himmelen og *takket* Faderen fordi han alltid ville høre ham. Men han hadde jo ennå ikke sett bønnhørelsen. På samme måte skjedde det ved bespisningen i ørkenen. Han tok brødet, *takket*, begynte å bryte det og brøt og brøt inntil alle var mette. Dette er å motta seieren!

Det er i sannhet ganske bakvendt når man igjen og igjen gir folk det gode rådet at de skal bare be. Det er bare noe som man dekker over sin egen uvitenhet med. Alt til sin tid. Be, når det skal bes, og tro når det skal tros. Moses ba da han bare skulle trodd, og ble irettesatt (2Mos 14:15). Josva ba da han skulle handlet, og Gud sa til ham etter at han hadde ligget en hel dag på sitt ansikt: «Stå opp, hvorfor falt du på ditt ansikt?» Det var en skarp irettesettelse.

Det er mye bønn som Gud slett ikke kan høre. Og så går man likevel og undres over seg selv fordi man er en slik bønnens kjempe som strider med Gud.

Er Gud da en slik hard Gud at man må rive alt fra ham? Nei, jeg er ganske overbevist om at det ikke er vi som skal overvinne Gud for å få ham til å være nådig og god og gi oss et eller annet, men derimot Gud som må overvinne oss, slik at vi stoler på ham som barn og mottar av hans guddoms fylde som

Møtekalender

Februar

20.-22.	Mosvik Karl Notøy
21.-22.	Askim Reidar Thorbjørnsen
24.-1/3	Tørvikbygd Sigbjørn Agnalt
27.-1/3	Moi Lars Fossdal

Mars

04.-24.	Bolivia/Peru Lars Fossdal, Ingar Gangås
10.-15.	Østre Kvelde Per Bergene Holm
13.-15.	Langli Gunnar Soppeland

14.-15.	Årnes Reidar Thorbjørnsen, Kristian Gangaas
26.	Fenes, Snillfjord Karl Notøy
27.	Krokstadøra, Snillfjord Ivar Fiske
27.-29.	Svarstad Konrad Fjell
28.-31.	Haugli, ungdomsleir Eivind Gjerde, Per B. Holm, Lars Fossdal
29.	Mosvik Kristian Gangaas

barn. Et troens blikk på ham innbringer mer enn om man gjennom en hel dag kjemper med Gud i en tro som bare er innbilt. Man ber vakkert og tilsynelatende i tro slik som Jakob ved Jabbok (1Mos 32:9-12), men, som Jakob, tror man ikke et ord av det hele. For dersom Jakob hadde trodd Gud i forhold til det han ba om, så ville han ikke igjen stått opp og tatt saken i egen hånd og handlet som om han ikke hadde noen Gud (1Mos 32:13-20). Slik oppfører man seg når man strider i kjødet. For den slags folk trengs det, som for Jakob, at det kommer et Pnuel i etterkant, hvor de blir lammet av Gud, hvor kjødets kraft blir brutt, hvor de endelig og for

alvor blir ferdige med seg selv, og som hjelpeløse klynger seg til Gud og roper: «Jeg slipper deg ikke uten at du vel-signer meg». Slik blir man en Israel, en Guds kjempe som ikke går fra nederlag til nederlag men fra seier til seier, fra kraft til kraft.

*«Hvert et sår
gjør deg hard,
så du alltid seier får».*

Først når Gud har kjempet med oss og overvunnet oss, kan vi kjempe med Gud. For kun sønderbrutte mennesker er i stand til å tilkjempe seg en varig seier over fiendene. ☐

Våre lamper slokner (14)

Av J. F. Løvgren

Båtbygger Lyngheids vitnesbyrd om at Jesus sto utenfor menighetens dør og banket, uroet mange, deriblant pastor Bjørnås og grosserer Mobekk. Bjørnås inviterte Ling til å ha vekkellesmøter, men han forkynte mer til religiøsitet og forbedring av det gamle menneske enn til syndserkjennelse og frelse i Jesus alene. Vakte ungdommer kom til båtbyggeriet og Lyngeid for å søke hjelp. Ling kom i sjelenød i møte med Lyngeid, og måtte reise hjem. Bjørnås og Mobekk prøvde å få styret til å kaste Lyngeid, uten å lykkes. Et syn på himmelen hadde gjort mange urolige.

Red.

Da kom Emly hjem.

De kunne se på det friske ansiktet at hun hadde noe å fortelle.

– Har dere hørt det rare – –

– Ja, barnet mitt. Men sangøvelsen –? Du kommer så tidlig?

Det ble ikke noe med sangøvelsen, mamma.

– Ble det ikke noe?

Nei, det var så mange som ikke kom. De torde visst ikke gå ut.

– Å gid, Anstein! Der ser du.

Fru Mobekk begynte å bli oppskaket igjen, men mannen hennes behersket seg godt nå.

– Enn de som kom da, Emly?

– Det gikk ikke for oss heller, pappa. Vi forsøkte, men dirigenten var så nervøs. Vi fikk gal tone bestandig. Noen var så bleke. En av damene var så kvalm. Hun måtte ut å kaste opp. Vi ble sittende og prate bare. De pleier å le så fælt på øvelsene, men i kveld fikk de ikke til noen skøyestreker.

– Men de hadde vel en bønnestund til slutt?

– Nei, det var visst ingen som torde, liksom.

– Der ser du, Anstein! Men så, Emly?

– Så gikk vi hjem. Det var som alle stundet hjem – som om det skulle være tryggere hjemme!

– Det synes vel du også, Emly min?

Morens stemme var smigrende øm.

– Å, jeg vet ikke det, mamma. Hvis en er frelst, er en vel trygg alle steder. Jeg skjønner ikke at en som er frelst skal være redd for at Jesus skulle komme.

Morens ansikt strammet til.

– Du er alt for ung til å dømme om slikt, sa hun skarpt. Din far og jeg – –. Nå, det kan være det samme. Hørte du om det varte lenge, Emly? Synet, mener jeg.

– Ikke svært lenge, visst. En mann falt på kne og ropte om frelse. Så løp han hylende inn. Da han like etter så ut av vinduet, svant synet vekk. Det var akkurat da solen kom fram. En fortalte, at da ble skyen han sto på, rød som dryppende blod. Det siste de så, var en hånd som pekte på byen her. Et øyeblikk

etter var hele skikkelsen som et blekt tåkebilde. Så var det plutselig ikke mer.

– Å, Anstein!

– Ja, det er alvorlig, Lina. Undres om jeg skulle gå en tur til Lyngeid med det samme.

– Der ser du, Anstein! Du er bestendig så hissig mot småfolk. Men du får kanskje se på det med Lyngeid i morgen. Det er sent alt.

– Tror du jeg tør risikere det til i morgen da, Lina? Akk ja, ja. Kanskje det glir over, det hele. Har i grunnen ikke stor lyst til å ha noe med båtbyggeren å gjøre.

– Ja, ja, sa fru Mobekk. La oss se hvordan det føles i morgen. Rød som dryppende blod –

– Å, god natt, Emly min. Det er trygt og godt hjemme hos far og mor du, sov godt.

De gikk uten bråk til ro for natten.

Mobekk la Bibelen åpen på nattbordet.

20

På kontoret hang Røst tilsynelatende i som før, tross mangelen på søvn. Han hadde sin egen private forretning fore i all hemmelighet. *Det* slet mer enn det som var i uorden i hjemmet.

Og under det hele holdt han skinn- et ved like overfor kirken. Ingen var mer ivrig enn han. Han var takknemlig fordi han ikke var stillet under tukt for sitt ugreie forhold ved barnets fødsel.

Pastor Bjørnås hadde klappet ham vennskapelig på skulderen og sagt leende:

– Litt for tidlig ute, Røst far. Ja, ja, det

er ikke så greit, sann!

Han var forståelsesfull, Bjørnås.

Røst var mer ensom enn noen gang før i sitt liv. Om sommerkveldene gikk han og drev alene i skogen og omegnen av byen, og kom ofte hjem ved nattetid.

- - -

En annen ville kanskje slått seg på drikk. Røst slo seg på religiøst arbeid. Og denne sommeren var det god anledning til det, for det var noe ekstra i gjære i menigheten. Til høsten skulle menigheten holde sitt femtiårsjubileum. I den anledning skulle det være store festligheter. Det hadde alt lenge vært under forberedelse. Komitéer av mange slags var nedsatt. Det skulle lages en kantate med kunstnerisk tilsnitt. Festens høydepunkt ville sannsynligvis bli avsløringen av Bjørnås' bilde. Han satt daglig for en av byens malere. En innsamlingskomité var nedsatt for det øyemed. I den var Røst formann. Han smilte den dagen han praiet Mobekk for et bidrag til forevigelsen av Bjørnås. Det var ikke nei i sjefens munn. Bakke og Lyngeid og mange flere fikk han intet av – prinsipprytterne! De ville ikke være med på menneskeforhudelse, sa de.

Røst var enig med dem. Det var i grunnen noen kvalme greier. Men han var så vant til å være med med på kvalme greier at –

Ja, hvorfor skulle en ha det bryet å opponere? En kom ingen vei likevel.

*Utdrag fra «Våre lamper slokner»,
Antikkforlaget 1993.*

Forts. i neste nr.

Med nød for aymaraindianerne

Intervju med Eliseo Castañeta ved Ingar Gangås

– Evangeliet kom til min landsby med amerikanske misjonærer i 1948. «World Mission Prayer League» (WMPLE) hadde da vært i Bolivia i ti år allerede. Mange ble berørt av den vekkelsen som kom. Hele landsbyen vår ble forandret, og fremdeles bærer den preg av det som skjedde. Både den materielle utviklingen og respekten for de kristne verdiene, viser det.

Det er evangelist Eliseo Castañeta (70) som sier dette. Han kommer fra et område nord i Bolivia, mellom regjeringsbyen La Paz og innsjøen Titicaca.

Gjensynsglede

Jeg hadde gledet meg til å treffe ham igjen. Vi arbeidet sammen fra 1988 til 1991. Eliseo var min nærmeste medarbeider og kjære tolk fra spansk til aymara. Det var i vår andre periode som misjonærer for Misjonssambandet. Jeg var plassert i det menighetsbyggende arbeidet i Cochabamba og omegn, og det innebar også ansvaret for noen aymaralandsbyer oppe på høgsletta i nord. I dette arbeidet var Eliseo uunnværlig. Han har aymara som morsmål og kjenner kulturen deres, i tillegg til at han har lært seg spansk og bruker det til vanlig når han er i byen.

Gud har vært trofast

– Gud har vært god mot meg, fortsetter Eliseo. Jeg har merket hans ledelse, først da jeg etter min omvend-

else fikk kallet til å vitne om Jesus i området der jeg kommer fra, og siden da jeg kom til Cochabamba. Gud har vært med meg «alle dager» slik han har lovt oss. Han står ved sitt Ord. Jeg kan ikke legge skjul på at det i perioder har vært svært trangt økonomisk, og vi har også opplevd mange skuffelser og problemer. Men inntil i dag har han vært trofast. Jeg fikk en kone, Martha, som har vært en veldig god støtte for meg. Vi deler troen og kallet, og har stått sammen hele tiden. Vi fikk to sønner og to døtre – og flere barnebarn har vi fått.

Flytting til storbyen

– Du har et jordstykke etter dine foreldre, og du besøker stedet jevnlig har jeg forstått, men hvorfor forlot dere heimplatsen din for å bosette dere her i storbyen Cochabamba?

– Jordstykket kunne ikke brødfø oss alle, og mange aymaraindianere har søkt inn til de store byene for å finne arbeid. Selv om Cochabamba ligger om lag 50 mil unna der jeg kommer fra, er det flere av dem som har bosatt seg her. De fleste bor lenger nord i landet, rundt storbyene La Paz og Oruro. Men klimaet er atskillig bedre her enn på høgsletta, hvor det er mye kaldere. La Paz ligger på 3 500-4 000 m.o.h., mens Cochabamba ligger i en frodig dal på 2 500 meters høyde.

– Men det var evangelistgjerningen

Martha og Eliseo Castañeta med de tre yngste barna og det første barnebarnet. Bildet er tatt i 1991.

som var blitt mitt kall. Og da Misjons-sambandet som også drev et luthersk arbeid trengte medarbeidere, ble det til at jeg begynte hos dem.

Med evangeliet til aymaraindianerne

– En del av arbeidet besto i å opp-søke aymaraindianere som er bosatt her i utkanten av byen.

Vi blir sittende stille en god stund. Mange minner dukker opp, spesielt fra alle prekenturene vi hadde sammen til Ayamaya. Denne landsbyen ligger på nesten 4 000 meters høyde, midt på den store «pampaen», et stykke fra hovedveien, før du kommer til La Paz. Det kan blåse intenst på denne sletta, men landsbyen lå i le for vinden, med en åsrygg bak, som i en flott hestesko. På turene dit kunne vi være borte ei helg eller flere dager om gangen. Noen ganger, som i påsken, var også min familie med, og vi overnattet alltid på jordgulvet, bak et strieforheng, i et hjørne inne i kirken. Den var bygd av

jordblokker, med bølgeblikk til tak. Eliseo fikk ligge på et saueskinn inne i en av hyttene. Vi var for mange til å få plass der.

Krise og bønnesvar

– Husker du den gangen tørken hadde vært så langvarig i Ayamaya at det var kritisk for potetene deres? Det er Eliseo som bryter tausheten. Og han fortsetter:

– Da vi måtte på kne og be om regn, da de var begynt å tvile på oss lutheranerne, om vår gud var i stand til å hjelpe – og hadde fått løfte om traktor av mormonerne dersom de ville gå over til dem.

– Jo, det husker jeg svært godt.

– Da var det stor kamp om sjelene. Men også da var Herren til å stole på, selv om ikke bønnesvaret kom plutselig, med én gang.

Hendelsen kommer på nytt fram i minnet mitt. Jeg husker spesielt godt Eliseo sin «enfoldige» og sterke tro

den gangen. Det gikk et par dager, og så skjedde det siste natta. Ut på morgenkvisten høljet regnet ned. De mange dråpene som fant veien gjennom bølgeblikktaket ble til små bekker. For meg og familien som lå i «hjørnet» inne i kirken, ble det en del flytting for å finne de tørreste plassene, inntil vi bare måtte gi tapt og komme oss ut av soveposene. Regnet trommet så sterkt på bølgeblikktaket en stund at det nesten var umulig å snakke sammen. Jeg glemmer aldri alle de brede smilene som møtte oss den morgenen, og åndsmakten over møtet på formiddagen, da det verste regnet hadde gitt seg.

Frafall og fraflytting

– Men begynt er ikke endt, fortsetter Eliseo. Du vet vel hvordan det gikk videre med kristenflokkene i dette området?

Og vi lar Eliseo fortelle mer:

– Mange fikk seg TV da elektrisiteten kom. Det gjorde at det ble mye vanskeligere å samle folk til møter.

Så flyttet en stor del av de unge inn til byen for å tjene mer penger. Både mormonerne og «Jehovas vitne» var aktive en tid. Mange falt ifra, men en del ble bevart. Før den åndelige lederen døde, samlet han de eldste hjemme hos seg. Det hadde vært en gripende stund. Han formante de andre til å være tro mot Ordet og lite på Jesus. Men etter hans død minket flokken enda mer. Nå er de ikke mange, men evangeliet har nådd noen nabolandsbyer.

Eliseo blir på nytt stille en stund. Så fortsetter han:

– La oss ikke tape motet. Guds nåde mot oss er stor. Og der Herren åpner opp en dør for evangeliet, må vi være villige til å gå inn. Noen ganger stenger han. Fremdeles møter jeg noen som er mottagelige – og de lytter – når jeg forteller dem at Jesus ofret sitt liv for oss på korset, for å frelse oss av bare nåde. Vi må ikke glemme den enkelte.

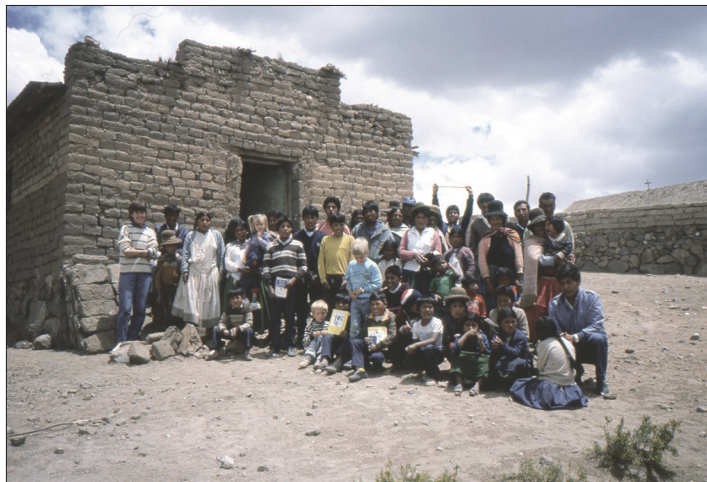
Ble uten lønn

Eliseo forteller meg videre at han

Fra landsbyen Ayamaya i Bolivia, med kirken øverst til venstre.

På kirkebakken i forbindelse med påskemøtene i 1990.

var ansatt som evangelist med lønn fram til 2008. Etter det ble det vanskeligere med økonomien, men han fortsatte å besøke venneflokkene i Ayamaya og området rundt nokså regelmessig ennå et par års tid. Nå er det en god stund siden han har vært der.

De siste årene har han samlet en flokk til møter i Cochabamba. De kan være opptil 25-30 personer, de fleste er barn og unge.

– Nå er jeg pensjonist, sier han med et smil – og får en liten pensjon fra staten. Det er ikke så mye, ca. 300 kroner i måneden. Og med et lurt glimt i øyet fortsetter han:

– Det er Martha som holder liv i oss nå, og da kan jeg fortsette litt som evangelist ennå en stund...

Kona husmor ved barnehjemmet

Her må jeg forklare at Martha, som nå har fylt 69 år, fortsatt arbeider som husmor ved barnehjemmet som drives

Eliseo Castañeta forretter dåp i Ayamaya, påsken 1990.

av misjonær Hanne Baardseth i Cochabamba. Hanne har bygd opp fire hus for vel 40 barn til sammen, og følger opp noen ungdommer i tillegg, som har flyttet ut etter at de ble 18 år. Disse får hjelp og oppfølging videre til de klarer seg på egen hånd. Martha er «mor» i en av de fire avdelingene. Det er godt gjort i hennes alder. Hun passer på, koker mat, ordner med klær – og sover der sammen med dem. Nå i den senere tiden har hun fått flere medhjelpere til forskjellige oppgaver, men hun må være sterk, for det er en heldøgns oppgave. Når hun har fri – den ene uken fra fredag kveld til søndag morgen, og den andre fra søndag morgen til mandag middag, er hun hjemme hos ekte mannen.

– Det går an å leve med denne ordningen nå når barna våre er blitt voksne, forteller Eliseo.

Politiske spenninger

En ting som har opptatt Eliseo og de kristne i Bolivia i den senere tiden, er den politiske situasjonen i landet, og han fortsetter:

– Mange tenkte at det ville bli slutt på friheten til å drive kristen virksomhet da Evo Morales ble president. Han kommer fra et aymaraområde og representerer urbefolkningen i Bolivia. Sammen med quechuaindianerne utgjør de over 50 % av landets innbyggere. I likhet med de fleste av dem, sier presidenten at han tilber Pachamama – Moder jord – og han har ikke mye til overs for misjon eller amerikansk imperialisme, som han gjerne kaller det.

Gjennom nyheter som har vært presentert her i Norge har vi kunnet lese at Morales har tette bånd til presidenten i Iran og til Fidel Castro på Cuba, og han var en nær venn av Hugo Chávez, presidenten i Venezuela, fram til dennes død i 2013.

– Jeg har hørt at den amerikanske ambassadøren ble utvist for flere år siden, og at de amerikanske misjonærene har forlatt landet. Da er det vel ikke så enkelt for andre misjonærer heller?

– Ja, det er korrekt, svarer Eliseo. – Det skjedde i 2008, og seinere fikk alle de amerikanske misjonærene kort frist på seg til å forlate landet. Men så langt vi vet, har det ikke blitt mer opposisjon eller forfølgelse mot andre kristne enn det har vært tidligere. Men uansett ligger vår framtid i Guds hånd. Alle politiske systemer er til syvende og sist underlagt en sterkere makt. Gud er fortsatt på tronen. La oss arbeide så lenge det er dag!

Tapte farsarven

Til tross for slike ytre omstendigheter virker det som at Eliseo er like rolig. Det er underlig å lytte til ham. Han har hatt mye motgang. Jeg husker han tapte mye av farsarven og det de hadde oppspart i banken da den store devalueringen kom på slutten av åttitallet. De hadde lagt til side det de kunne i håp om å skaffe seg eget husvære, men alt forsvant over natten. «Vi får legge det i Guds hånd dette også», husker jeg at han sa den gangen.

– Det er et Guds under at alle våre

Gjensynsglede mellom Martha, Marit, Ingar og Eliseo, september 2014.

fire barn har fått seg en utdannelse. Den yngste bor fortsatt hjemme, men er snart ferdig han også. Vår eldste datter fikk et barn tidlig. Vi kom opp i en retts-sak for å beholde retten til barnebarnet. Ei datter ble gift i Spania og bor der med sine to barn. Ei svigerdatter forlot sønnen vår og begge barna og dro til Spania. Nå har hun hentet begge barna, og det smerter oss veldig det som har skjedd, mest for sønnen vår, men også for oss som er besteforeldre til barna.

Bedre arv i vente

– Livet her på jord er ikke alltid så enkelt, men snart kommer Jesus igjen, slik det er bestemt i Guds råd. Og han har ikke glemt noen av sine. Da gjelder det for oss alle å være rede. Paulus bar med seg nøden «at de må bli frelst», og mot slutten av sitt liv vitnet han: «Jeg har fullført løpet». Tenk om vi kunne si det samme! – og få alle våre med oss!

Det er tydelig at Eliseo fortsatt eier

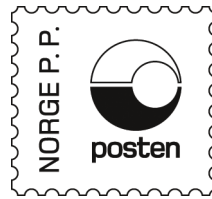
den samme gløden, og han lever i forventning om Herrens snarlige gjenkomst. Da gjelder det å nytte tiden. Han vil gjerne være kolportør og være med på å spre den litteraturen som Lekmannsmisjonen trykker. La oss huske ham og familien i bønn!

Etterord

Vel hjemme i Norge kommer det en mail fra Hanne Baardseth på barnehjemmet. Der skriver hun blant annet: «Dere skulle ha sett Martha her før helgen. Den store boken med bøkene av Wisløff, som du la igjen her på barnehjemmet og som Eliseo skulle få til utdeling, tok Martha i kastet sitt på ryggen da hun gikk heim etter arbeid.»

Jeg ser den korte kvinnen for meg – med den tunge børen på ryggen – og jeg tenker: «Måtte bøkene føre til at noen flere fikk se inn i evangeliets frigjørende budskap!»

L&E

Returadresse:
Lov og Evangelium
Rølfesnesvegen 892
5420 Rulleskardneset

Vennligst gi ekspedisjonen beskjed i god tid ved adresseforandring!

Bibelskolen på Fossnes

Elevene våren 2015. Øverst f.v.: Reidun Irene Larsen (Kvelde), Glenn Solberg (Larvik), Jon Espolin Johnsen (Nøtterøy), Endre Lindheim Bakkan (Akkerhaugen) og Katarina Rozsas (Andebu). Nederst f.v.: Bjørnar Rekkedal (Ålesund), Daniel Ingdal (Nordjylland, DK), Jan Eirik Berre (Bangdalen) og Andreas Brennsæter (Hurdal).